

ધોરણ : 6

ગુજરાતી

1. રેલવેસ્ટેશન

અભ્યાસ / સ્વાધ્યાય

Sem : 1

અભ્યાસ

❖ ચિત્ર જોઈ નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો:

(1) ચિત્રમાં કોણ કોણ નજરે પડે છે ?

ઉત્તર: ચિત્રમાં મુસાફરો, ચાવાળો, ફેરિયો, રેકડીવાળો, પુસ્તક વેચનાર અને ગ્રાહકતેમજ ટિકિટ-ચેકર ટી સ્ટોલ, બુક સ્ટોર નજરે પડે છે.

(2) કયા કયા સ્ટોલ નજરે પડે છે ?

ઉત્તર: ચિત્રમાં પ્રભાત બુક સ્ટોલ અને ટી સ્ટોલ નજરે પડે છે.

(3) ઘડિયાળમાં કેટલા વાગ્યા છે ?

ઉત્તર : ઘડિયાળમાં ચાર વાગ્નિને ચાલીસ મિનિટ થઈ છે.

(4:40)

(4) કયા કયા ફેરિયાઓ નજરે પડે છે ?

ઉત્તર : ચિત્રમાં ફળ વેચનારો એક ફેરિયો નજરે પડે છે.

સ્વાધ્યાય

પ્રશ્ન 1. તમે રેલવે સ્ટેશન કે બસ-સ્ટેશન ગયા જ હશો. તમારા અનુભવના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

(1) ક્યાં ક્યાં સ્ટોલ જોવા મળે છે?

ઉત્તર : રેલવે સ્ટેશન કે બસ-સ્ટેશન પર આ સ્ટોલ જોવા મળે છે

- (1) બુક સ્ટોલ
- (2) ટી સ્ટોલ
- (3) ફરસાણ અને મીઠાઈની સ્ટોલ
- (4) ફૂટ સ્ટોલ
- (5) સીંગાચણા સ્ટોલ
- (6) ઠંડાં પીણાંના સ્ટોલ..

(2) કઈ કઈ સૂચનાઓ લખેલી હોય છે ?

ઉત્તર : રેલવે સ્ટેશન કે બસ-સ્ટેશન પર આ સૂચનાઓ લખેલી હોય છે

(1) ખિસ્સા કોતરુથી સાવધાન રહે.

(2) કચરો કચરાપેટીમાં જ નાખો.

(3) ધુમ્રપાન કરવાની મનાઈ છે.

(4) અજાણી વस્તુ પડેલી જુઓ તો સ્ટેશનના અધિકારીને જાણ કરો.

(5) લાઇનમાં ઉલા રહો, ધક્કામુક્કી કરશો નહિ વગેરે.

(3) કયા કયા વિભાગો અને બારીઓ હોય છે?

ઉત્તર : રેલવે સ્ટેશન કે બસ-સ્ટેશન ઉપર આ વિભાગો અને બારીઓ હોય છે.. વિભાગ : (1) પ્રતીક્ષા ખંડ (2) મહિલા ખંડ (3) વિશ્રામ ખંડ (4) વર્કશોપ (5) વોટર રૂમ (5) લોકર રૂમ (7) પોલીસ રૂમ

બારીઓ : (1) પૂછપરછ- બારી (2) ટિકિટબારી (3) બુકિંગ બોરી (4) કેન્સલેશન-બારી

(4) લાઉડ સ્પીકર દ્વારા કઈ કઈ સૂચનાઓ અપાતી હોય છે?

ઉત્તર : રેલવે સ્ટેશન કે બસ-સ્ટેશન પર લાઉડ સ્પીકર દ્વારા નીચે
પ્રમાણેના સૂચનાઓ અપાતી હોય છે : (1) ટ્રેન કે બસ ક્યારે
આવશે, ક્યા પ્લેટફોર્મ પર આવે તથા ક્યારે ઉપડશે તે
અંગેની સૂચનાઓ. (2) ટ્રેન કે બસ જો મોડી પડવાની હોય તો
તે અંગેની સૂચનાઓ. (3) કોઈ બાળક ખોવાયું હોય તો તે
અંગેની સૂચના. (4) ખિસ્સાકાતરૂથી સાવધાન રહેવા અંગેની
સૂચના. (5) અજાણી વસ્તુ કે અજાણ્યો પદાર્થ જુઓ તો
તાત્કાલિક પોલીસને જાણુ કરવા અંગેની સૂચના.

(5) કયા કયા ફેરિયાઓ જોવા મળે છે ?

ઉત્તર : રેલવે સ્ટેશન કે બસ-સ્ટેશન પર નીચેના ફેરિયા જોવા મળે છે.

- (1) છાપાં તેમજ વિવિધ સામગ્રીકો વેચનાર,
- (2) પાણીના પાઉચ કે પાણીની બોટલ વેચનાર,
- (3) ચા-કોઝી વેચનાર,
- (4) સીંગ ચણા-મમરા વેચનાર,
- (5) ફૂટ ફાલ્કણાડિ, વેચનાર.
- (6) રમકડાં તેમજ કટલેરીની ચીજ વસ્તુઓ વેચનાર.

(6) જહેર સ્થળોની સ્વચ્છતા જગવવા તમે શું કરશો ?

ઉત્તર : જહેર સ્થળોની સ્વચ્છતા જગવવા.

(1) અમે હંમેશાં કચરો કચરાપેટીમાં જ નાખીશું.

(2) મિત્રોની મદદથી સ્વચ્છતા અંગેના સૂત્રો અને વાક્યો લખીને, જહેર સ્થળોએ ગોટાડીશું.

(3) જહેર શૌચાલયની સ્વચ્છતાનું ધ્યાન રાખીશું,

(4) અમે થુંકવા માટે થુંકદાનીનો જ ઉપયોગ કરીશું.

(5) જહેર સ્થળોની દીવાલો બગાડીશું નહિ.

પ્રશ્ન : 2 નીચેના જાહેર સ્થળો પર જોવા મળતી સૂચનાઓની નોંધ કરો :

(1) શાળા :-

- શાળાનો સમય સવારે 11.00 થી સાંજના 5.00 સુધીનો રહેશે.
- વાલીઓએ આચાર્યશ્રીને મળવાનો સમય : બપોરના 12.00થી 2.00.
- પ્રાર્થના સમયે શાંતિ જગવવી.
- પાણીનો બગાડ કરવો નહિ,
- વર્ગમાં હારબંધ જવું-આવવું.
- શાળાના બાગનાં ફૂલ છોડ ને નુકસાન કરવું નહીં.

(2) ફૂધમંડળી :-

- દરેક ગ્રાહકે મોજુલા, સ્વર્ચ વાસણમાં ફૂધ ઢાંકીને લેવું.
- સવારે અને સાંજ, નક્કી કરેલા સમયે જ મંડળીમાં ફૂધ ભરાવવા આવવું
- રૂમ નં. ૩માં ફૂધનું ફેટ મપાવ્યા પછી જ ફૂધ ભરાવવું.
- ફૂધ ભરાવતી વખતે નોંધણી કાર્ડ સાથે રહેવું અને એમાં નોંધ કરાવવી,
- લાઇનમાં ઉભા રહેવું. વારાફરતી ફૂધ ભરાવવું.

- દર મહિનાની 30મી તારીખે ફૂધનો હિસાબ થશે. ફૂધનો હિસાબ લેવા આવનારે ફૂધ નોંધણીપત્રક / ચોપડી સાથે રાખવી,
- પશુઓના ડોક્ટર દર શુક-શનિએ સાંજે 4.00 થી 8.00 મળશે. પશુની બીમારી તેમજ ઇલાજ અંગે તેમની સલાહ લેવી.

- (3) આરોગ્ય કેન્દ્ર (દવાખાન) :-
- બે બાળકો બસ. / ઓછા બાળ જથું ગોપાલ.
- નિયત સમયે બાળકોને રસી મુકાવો.
- દૂધ સંપૂર્ણ આહાર છે.
- પાણી ગાળીને પીઓ.
- ડૉક્ટરથી તમારા દંડ અંગે કશું છુપાવો નહિ.
- શાંતિ જાળવો.
- ડૉક્ટર આપેલા સંમતિ પત્રક માં સહી કરતા પહેલા સંપૂર્ણ લખાણ વાંચી જવું.

(4) ગ્રામ પંચાયત :-

- જન્મ તેમજ મરણ ની નોંધ એકવીસ દિવસમાં કરાવી લેવી.
પંદર દિવસ બાદ એ અંગેનું પ્રમાણપત્ર મેળવી લેવું.
- ઘરવેરો, પાણીવેરો અને જમીન વેરો નિયમિત ભરો.
- આપણે ગામમાંથી નિરક્ષરતા, અંધશ્રુતા, વહેમ, વ્યસન,
કુરિવાજો અને કુસંપ ફૂર કરીએ..
- દરેક પરિવાર દર વર્ષે એક વૃક્ષ ઉછેરી પક્ષવિરણનું જતન કરે.
- ગ્રામસભામાં હાજરી આપી, ગામના વિકાસમાં રસ લો.

- ગામની મિલકતને પોતાની મિલકત ગણી તેનું જતન કરવું.
- માહિતી અધિકાર(RTI)ના કાયદા પણ. માહિતી મેળવવાનો દરેકને અધિકાર છે.
- ગામમાં સામાજિક સમરસતા અને પારિવારિક ભાવના જાળવવી, દરેકની ફરજ છે.

(5) બસ-સ્ટેશન :-

- ખિસ્સા કાતરુઓથી સાવધાન રહેવું.
- થૂકવા માટે થુંકદાની નો ઉપયોગ કરો.
- કચરો કચરાપેટીમાં નાખો.
- તમારી ફરિયાદ લખીને ફરિયાદ પેટી માં નાખો.
- બિનવારસી ચીજવસ્તુઓ મળે તો કાર્યાલયમાં જમા કરાવી.

પ્રશ્ન : ૩ ઉદાહરણ મુજબ શબ્દ બનાવો :

ઉદા : રેલવે – રેલવેસ્ટેશન

- (1) બસ** – બસસ્ટેશન
- (2) જણાજ** – બંદર
- (3) વિમાન** – વિમાનમથક (એરપોર્ટ)
- (4) રિક્ષા** – રિક્ષાસ્ટેન્ડ
- (5) હેલિકોફ્ટર** – હેલિપેડ

પ્રશ્ન : 4 સ્વચ્છતા, ધૂમ્રપાન – નિષેધ કે સારા વર્તનને લગતાં સૂત્રો
લખો કે બનાવો.

(1) સ્વચ્છતા :-

- (1) “સ્વચ્છતા ત્યાં પ્રલુતા.”
- (2) “સ્વચ્છતા એટલે સંસ્કારિતા પારાશીશી.”
- (3) “સ્વચ્છતા નું બીજું નામ પવિત્રતા.”
- (4) “સ્વચ્છ હોય તન અને મન, તો ધન્ય થાયે જીવન.”

(2) ધૂમ્રપાન નિષેધ :-

- (1) “ધૂમ્રપાન છોડો, જીવન બચાવો.”**
- (2) “તમે બીડી પીતા નથી, બીડી તમને પીએ છે.”**
- (3) “ધૂમ્રપાન સ્વાસ્થ્ય માટે હાનિકારક છે.”**
- (4) “ધૂમ્રપાન કેન્સર નોતરે છે.”**

(3) સારું વર્તન (સદવર્તન) :-

- (1) “સદવર્તન એ જ સદધર્મ.”
- (2) “સદવર્તન થી શત્રુ મિત્ર બને.”
- (3) “સારું વર્તન એ સંસ્કારિતા નિશાની છે.”
- (4) “આપ ભલા તો જગ ભલા.”
- (5) “જિતાય જગ સદવર્તનથી.”

Thanks

For watching